

HOOGHIEMSTRA
&
PARTNERS
strategisch en juridisch advies

pro facta

Samenvatting internationale verkenning bevoegdheden

Bewaken en beveiligen

Colofon

Hooghiemstra & Partners
Bezuidenhoutseweg 161

2594AG Den Haag

www.hooghiemstra-en-partners.nl

info@hooghiemstra-en-partners.nl

Dit onderzoek is – in opdracht van het Wetenschappelijk Onderzoek- en Datacentrum – uitgevoerd door Hooghiemstra & Partners, strategisch en juridisch adviesbureau op het raakvlak van data en recht en Pro Facto, bureau voor bestuurskundig en juridisch onderzoek.

Auteurs: Thijs Drouen, Anna Keuning, Lieve Smeets (Hooghiemstra & Partners)
Heinrich Winter, Christian Boxum, Stan Roggeveen (Pro Facto)

Opdrachtgever: Wetenschappelijk Onderzoek- en Datacentrum (WODC)

Datum: 10 december 2025

Begeleidingscommissie:

Prof. dr. mr. G.K. Sluiter (Voorzitter, UvA)

Dr. I.W.J. van der Vegt (UU)

Dr. E. de Busser (UvA)

Drs. P.S.M. Rademakers, opgevolgd door mw. C.E. Stokhof (MinJenV)

Mr. W.M de Jongste (WODC)

Foto credit voorblad:

Bosco Yun via [Unsplash](https://unsplash.com/)

Voor de inhoud van het rapport zijn de onderzoekers verantwoordelijk. Het leveren van een bijdrage (als medewerker van een organisatie of als lid van de begeleidingscommissie) betekent niet automatisch dat de betrokkene instemt met de gehele inhoud van het rapport.

©2025 Hooghiemstra & Partners. Auteursrechten voorbehouden.

Samenvatting

Inleiding

In dit onderzoek is het stelsel van bewaken en beveiligen in een aantal Europese landen onderzocht. Het doel van het onderzoek is om inspiratie te bieden voor de doorontwikkeling van het Nederlandse stelsel van bewaken en beveiligen. In het onderzoek is in het bijzonder ingegaan op de vraag hoe in de onderzochte landen het verzamelen en delen van informatie is geregeld om bedreigde personen te kunnen beveiligen. Op basis van de bevindingen uit de onderzochte landen is een raamwerk gecreëerd die toont hoe een adequaat stelsel van bewaken en beveiligen eruit kan zien. Hierbij is gebruik gemaakt van verschillende elementen van de stelsels in de onderzochte landen. Daarbij is het van belang op te merken dat de elementen uit deze stelsels niet los kunnen worden gezien van de context van het stelsel waaruit ze zijn afgeleid. Het onderzoek kan voor Nederland als inspiratie dienen voor de manier waarop de coördinerende rol binnen de verschillende stelsels is ingericht, de wijze waarop casusoverleggen worden gehouden en de wijze waarop (dwang)bevoegdheden bij wet zijn geregeld.

Aanleiding

Nederland is in de afgelopen jaren opgeschud door verschillende (zware) geweldsincidenten gericht tegen personen. Deze aanslagen hebben grote invloed op de democratische rechtsstaat en (het gevoel van) veiligheid en vrijheid. Met het stelsel bewaken en beveiligen (hierna: B&B) geeft de overheid uitvoering aan haar zorgplicht om burgers tegen (levens)gevaar te beschermen. Het stelsel staat onder druk en er wordt steeds meer van gevraagd door een stijgende hoeveelheid dreigingen. De afgelopen jaren zijn er verschillende onderzoeken naar de werking van het stelsel van B&B. De uitkomsten van deze onderzoeken hebben ertoe geleid dat het stelsel van B&B in 2023 herzien is. Een specifiek belangrijk punt hierbij is de grondslag en daarbij horende knelpunten omtrent het uitwisselen en verzamelen van informatie in beveiligingssituaties. Het Wetenschappelijk Onderzoek- en Datacentrum (hierna: WODC) heeft gevraagd een rechtsvergelijkend onderzoek uit te voeren naar het bewaken en beveiligen van personen in een aantal Europese landen.

Het stelsel van bewaken en beveiligen in Nederland

Het Nederlandse stelsel van B&B is een samenwerking tussen NCTV, OM, politie, KMar, AIVD, MIVD en burgemeesters. Hoewel er geen specifieke wettelijke grondslag voor het samenwerkingsverband bestaat, zijn procedures en verantwoordelijkheden vastgelegd in de Circulaire Bewaken en Beveiligen. Het stelsel bepaalt hoe dreiging en risico-informatie leiden tot beveiligingsmaatregelen en wie deze uitvoert, waarbij de minister van JenV eindverantwoordelijk is. Veiligheid is een gedeelde verantwoordelijkheid van overheid, burgers en werkgevers, waarbij de overheid pas ingrijpt wanneer anderen onvoldoende bescherming kunnen bieden. Decentraal gezag speelt een centrale rol, maar het Rijk heeft een bijzondere verantwoordelijkheid voor aangewezen personen, objecten en diensten. Dreigingsanalyses worden opgesteld door AIVD, MIVD en politie, terwijl politie en KMar de beveiliging uitvoeren onder regie van de minister via de NCTV.

Er is in Nederland geen wettelijke grondslag voor het samenwerkingsverband waarop het stelsel van B&B is gebaseerd. De taken die uit het stelsel voortvloeien zijn bij wet toebedeeld aan de minister van JenV en de politie. Taken die door de politie (en de KMar) worden uitgevoerd zijn vastgelegd in de

Politiewet. Bevoegdheden in het kader van B&B zijn beperkt tot de algemene taakstelling van de politie waarbij een 'niet meer dan geringe inbreuk' op de persoonlijke levenssfeer mag worden gemaakt. Door deze beperkingen kan de politie geen diepgaand onderzoek verrichten en kunnen dreigingen blijven bestaan zonder in beeld te komen bij de opsporingsdiensten. Wanneer dus geen strafvorderlijke middelen of bijzondere wetten van toepassing zijn voor de politie om gegevens te verzamelen en onderzoek te doen, kan alleen op basis van de algemene taakstelling informatie worden vergaard. Dit leidt tot problemen wanneer vanuit het perspectief van de bedreiger (een persoon of groepering) informatie moet worden verzameld om een concrete dreiging en de modus operandi te detecteren en wanneer vanuit het perspectief van de bedreigde persoon informatie moet worden verzameld om de (potentiële) dreigingen te detecteren en te analyseren. Ook blijkt dat de verschillende samenwerkingspartners te veel verkokerd werken wat ten koste gaat het opstellen van adequate risicobeoordelingen en het treffen van passende beveiligingsmaatregelen.

Onderzoeksvragen

De volgende onderzoeksvragen staan centraal in dit rapport. Deze luiden (verkort weergegeven):

1. Hoe is het bewaken en beveiligen van personen in een aantal EU-landen organisatorisch vormgegeven?
2. Wat is in de geselecteerde landen het juridisch kader voor de informatieverzameling en informatiedeling met betrekking tot het bewaken en beveiligen van personen?
3. Op welke wijze is een externe toetsing geregeld?
5. Is in de geselecteerde landen (wetenschappelijk) onderzoek verricht naar de toepassing van de daar geregelde bevoegdheden in de praktijk?
6. Wat is er uit de praktijk van de geselecteerde landen te leren over het verzamelen en delen van informatie?
7. Welke elementen uit de onderzochte landen kunnen ter inspiratie dienen voor het Nederlandse stelsel van B&B?

Onderzoeksaanpak

De focus van het onderzoek ligt primair op personen die bedreigd worden door terrorisme en georganiseerde misdaad omdat tijdens onderzoeksperiode is gebleken dat deze dreigingen het meest bepalend zijn voor de werking van de verschillende systemen en daarmee de meest bruikbare informatie opleveren. Dat betekent dat de focus minder gericht is op de bescherming van (kroon)getuigen en VIPS. Dreigingen in de familiale of relationele sfeer vallen buiten de scope van dit onderzoek.

Voor de selectie van te onderzoeken landen is een aantal randvoorwaarden geformuleerd:

- Het land ligt binnen de rechtsmacht van het EVRM;
- Er is sprake van een juridisch kader en (een vorm van) gezag en toezicht;
- De bevoegdheid tot bewaken en beveiligen van personen omvat in ieder geval het (online) verzamelen van gegevens;
- De informatie is zonder bovenmatige inspanningen te vinden.

Naast deze randvoorwaarden is een aantal aanvullende kenmerken/criteria geformuleerd om tot een gevarieerde selectie van landen te komen. Er is gelet op:

- Ordening van de veiligheids- en politiestructuur
- Aard van het rechtsstelsel
- Culturele en maatschappelijke perceptie van veiligheid
- Aanwezigheid internationale instellingen
- Historische context en ervaringen met dreigingen
- Technologische inzet en innovaties

Dit heeft geleid tot een eerste selectie van landen: Duitsland (deelstaat, Nedersaksen), Denemarken, België, Frankrijk, Italië, Spanje en het Verenigd Koninkrijk. Op basis van deskresearch is een eerste verkenning gedaan. Op basis van deze verkenning zijn de volgende landen verder verdiept: Frankrijk, België, Italië, Denemarken en Duitsland (deelstaat Nedersaksen). Via de Nederlandse ambassades in de betreffende landen zijn contacten gelegd voor het maken van afspraken van interviews met gesprekspartners. Het verschilt per land hoeveel informatie er kon worden verzameld omdat we sterk afhankelijk waren van de bereidwilligheid van de diensten in de betrokken landen om de onderzoekers van informatie te voorzien. Dit heeft geleid tot een zekere mate van onevenwichtigheid van de verzamelde informatie tussen de verschillende landen. De meeste informatie kon worden verzameld over Italië, België, Duitsland (Nedersaksen), Frankrijk en Denemarken.

Per onderzocht land is steeds (voor zover mogelijk) ingegaan op de volgende kenmerken van het stelsel:

- Rolverdeling en verhouding tussen betrokken organisaties
- Aanleiding inzet van het stelsel
- (Dwang)bevoegdheden voor informatieverzameling en dreigingsanalyses
- Het delen van informatie tussen betrokken partijen
- Het nemen en uitvoeren van maatregelen
- Het evalueren/bijstellen van dreigingsanalyses/maatregelen
- Afbouwen van maatregelen
- Toezicht op het stelsel

Bevindingen

Hieronder worden per kenmerk de belangrijkste bevindingen weergegeven.

Rolverdeling en verhouding tussen betrokken organisaties

In alle landen is de politie betrokken bij het stelsel van bewaken en beveiligen, bijvoorbeeld door het aanleveren van informatie voor dreigingsanalyses of het uitvoeren van de beveiliging. Alleen Italië heeft een speciale organisatie (de UCIS) opgericht, specifiek met als doel om het stelsel van bewaken en beveiligen te coördineren. De UCIS heeft verschillende taken, zoals het beoordelen van risicoanalyses, het evalueren van dreigingssituaties en het nemen van maatregelen. Italië maakt geen gebruik van een volledig centraal systeem, want zij wordt nog steeds op lokaal en regionaal niveau ondersteund door politie en prefecten, die verantwoordelijk zijn voor de openbare orde in

een bepaald deelgebied van Italië. Het voordeel van een meer gecentraliseerde aanpak, is dat dit in de praktijk heeft geleid tot een betere informatiedeling en coördinatie van het stelsel.

In Frankrijk is er een organisatie (de UCLAT) in het leven geroepen om de samenwerking bij dreigingen vanuit terrorisme te coördineren. In België is ervoor gekozen een organisatie op te richten die specifiek als taak heeft om dreigingsanalyses voor veiligheidskwesties (waaronder die voor bedreigde personen) te coördineren. België is het enige land waarbij het nationale crisiscentrum een rol heeft in het stelsel, die vergelijkbaar is met de rol van de UCIS in Italië.

Denemarken is het enige land dat volledig centraal georganiseerd is. In Denemarken gaat de veiligheids- en inlichtingendienst hoofdzakelijk over het bewaken en beveiligen van personen. De dienst kan vergeleken worden met een combinatie van de Nederlandse organisaties AIVD, Dienst Koninklijke en Diplomatieke Beveiliging (DKDB) en NCTV. De Deense inlichtingendienst verzamelt de inlichtingen, stelt de analyses op, bepaalt welke maatregelen nodig zijn en voert de fysieke beveiliging vervolgens uit. Om die reden hoeft Denemarken weinig samenwerking tussen partijen te organiseren op dit onderwerp. Dit is opvallend, omdat alle andere landen in dit onderzoek in ieder geval met meerdere partijen samenwerken binnen het stelsel. In Duitsland wordt een onderscheid gemaakt tussen taken op federaal niveau en deelstaatniveau. Op federaal niveau is het Bundeskriminalamt verantwoordelijk voor de beveiliging van een gelimiteerd en specifieke groep personen. De overige taken zijn belegd bij de deelstaten.

Aanleiding voor de inzet van het stelsel

Het proces rondom bewaken en beveiligen kan om verschillende redenen worden ingezet. Uit ons onderzoek is in ieder geval gebleken dat een aangifte in alle landen aanleiding kan zijn om het stelsel in te zetten. Voor België en Italië geldt dat signalen van andere betrokken organisaties het proces ook in gang kunnen zetten. In Italië kunnen er bijvoorbeeld signalen komen vanuit de lokale politie. In België worden signalen van de procureur gebruikt of kan informatie uit overleggen dat het nationaal crisiscentrum voert een aanleiding zijn. Voor België, Italië en Denemarken is het van belang dat een betrokkene aangifte doet, omdat dit de juridische basis vormt voor het inzetten van strafrechtelijke dwangbevoegdheden en om informatie over het dreigingsbeeld te verzamelen. Het valt op dat in België ook signalen uit de media kunnen worden gebruikt.

Dwangbevoegdheden om informatie te verzamelen

Frankrijk heeft een afzonderlijk regime voor het inzetten van dwangbevoegdheden voor het verzamelen van informatie in het kader van de beveiliging van personen. In Frankrijk vallen zowel de inlichtingendiensten als de politie onder de werking van de inlichtingenwet, die hen dwangbevoegdheden geeft om informatie te verzamelen als er sprake is van een terroristische dreiging, zoals het nemen van preventieve maatregelen en beveiligingszones, voor surveillance en monitoring, het onderscheppen van communicatie en het inzetten van noodbevoegdheden. In België geldt voor de inlichtingendiensten dat specifiek in de wet is opgenomen dat zij dwangbevoegdheden kunnen inzetten voor de uitvoering van een beveiligingsopdracht van een persoon. Deze bevoegdheden mogen worden ingezet indien gewone methoden onvoldoende uitkomst bieden en de dwangbevoegdheid passend is gelet op de ernst van de dreiging.

In Italië en België wordt voor de politie volstaan met de 'klassieke' bevoegdheden die zij heeft in het kader van het strafrechtelijk onderzoek. Informatie kan daarmee niet op basis van een

dwangbevoegdheid worden verzameld in het kader van de veiligheid van een persoon, maar kan alleen ingezet worden in lopende strafrechtelijke onderzoeken. Wanneer betrokkene aangifte doet kan de politie een strafrechtelijk onderzoek starten, waarna deze bevoegdheden kunnen worden ingezet. Hoewel de wetgeving in Denemarken specifiek een koppeling heeft gemaakt met het doen van onderzoek naar de beveiliging van personen door de inlichtingendienst, geldt dat voor de inzet van dwangbevoegdheden ook sprake moet zijn van een strafrechtelijk onderzoek. Grootste verschil met de andere landen is dat alleen de inlichtingendienst in het kader van de veiligheid van personen deze dwangbevoegdheden uitoefent en niet de politie. In Nedersaksen beschikt Dienst 25 van het Landeskriminalamt over wettelijke bevoegdheden om informatie te vergaren voor het opstellen van risicoanalyses. In geen van de onderzochte landen zijn andere organisaties aangetroffen die over dwangbevoegdheden beschikken, anders dan de politie en inlichtingendiensten.

Informatie delen en verzamelen via andere organisaties

Voor het verzamelen van informatie op basis van open bronnen zijn in de onderzochte landen geen wettelijke bepalingen aangetroffen die dit expliciet reguleren. De grondslagen die hiervoor worden gebruikt zijn algemenere bepalingen op basis waarvan de organisatie de bevoegdheid heeft om informatie te verzamelen. Voor het verzamelen en delen van informatie met/via andere organisaties bestaan in de onderzochte landen verschillende wettelijke bepalingen. Er is geen specifieke wet aangetroffen die enkel betrekking heeft op het delen en verzamelen van informatie in het kader van het bewaken en beveiligen van personen.

Dreigingsanalyses

Voor de dreigingsanalyses geldt dat in alle landen waar deze informatie beschikbaar is, wordt gewerkt met verschillende dreigingsniveaus. Wat betreft terroristische dreigingen is het opvallend dat zowel Italië, België als Frankrijk werken met een specifieke organisatie die het uitvoeren van de dreigingsanalyse coördineert. Bij deze organisatie komt de informatie die is verzameld door verschillende betrokken partijen samen. De precieze rol van die organisatie, en op welke wijze deze informatie wordt gedeeld (zie hiervoor) met deze organisatie verschilt wel per land.

Zo voeren België (DJO (een afdeling van de politie) en OCAD) en Frankrijk (UCLAT) de dreigingsanalyses uit op basis van de vertrouwelijke informatie die ze verkrijgen van de politie en inlichtingendiensten, terwijl in Italië deze organisatie (UCIS) slechts de door de politie gemaakte dreigingsanalyse beoordeelt ten behoeve van de uitvoering van de beschermingsmaatregelen. In België maakt het NCCN vervolgens op vergelijkbare wijze een beoordeling van de dreigingsanalyse die (deels) door de OCAD/DJO is uitgevoerd en gecoördineerd. Door de scheiding tussen uitvoering en beoordeling van de dreigingsanalyse is het in Italië niet nodig om de onderliggende vertrouwelijke informatie waarop de dreigingsanalyse is gebaseerd schriftelijk te delen

Voor Nedersaksen geldt dat er geen speciale organisatie is opgericht voor coördinatie en uitvoering, maar deze taak is wel belegd bij een specifieke afdeling binnen het Landeskriminalamt en stelt dreigingsanalyses op en neemt maatregelen op basis van politie-informatie. In Denemarken ziet coördinatie er anders uit, doordat het systeem gecentraliseerd is. Gezien zowel het vergaren van de informatie als het maken van de dreigingsanalyse en de beoordeling daarvan ten behoeve van de uitvoering van beschermingsmaatregelen bij de inlichtingendienst is belegd, is het minder nodig voor

deze organisatie om samenwerking en het delen van informatie met andere betrokken partijen te organiseren.

Qua uitvoering van de dreigingsanalyse springt Italië eruit, omdat de politie bij terrorisme ook het voortouw heeft om de dreigingsanalyse voor een bepaalde bedreigde persoon op te stellen, terwijl in België, Frankrijk en Denemarken de inlichtingendiensten en/of de coördinerende organisaties hierover gaan. In Italië levert de inlichtingendienst op dit gebied met name informatie op het niveau van fenomenen, bijvoorbeeld over de aard van een bepaalde terroristische groepering. In het geval van georganiseerde misdaad geldt in Italië dat coördinatie wordt uitgevoerd door dezelfde organisatie als bij terroristische dreigingen. In Frankrijk ontbreekt deze coördinatie op het gebied van georganiseerde misdaad, en wordt de dreigingsanalyse door de politie uitgevoerd. Denemarken kijkt in het kader van georganiseerde misdaad het meeste af qua werkwijze, omdat de inlichtingendienst wat betreft georganiseerd misdaad ook de dreigingsanalyse uitvoert, en niet de politie.

Maatregelen nemen, evalueren en afbouwen

Uit het onderzoek blijkt dat per land verschilt welke organisatie of persoon bevoegd is om te beslissen of beveiligingsmaatregelen voor bedreigde personen worden ingezet. Dit is een andere vraag dan wie beslist wat de inhoud van deze maatregelen is. Ook verschilt het of deze bevoegdheid is belegd bij één organisatie of meerdere. Voor alle onderzochte landen geldt dat de dreigingsanalyse de basis is voor de te nemen maatregelen. Hoe deze precies doorwerkt in de uiteindelijk te nemen maatregelen verschilt wel per land.

Voor Italië geldt dat zowel de speciaal opgerichte organisatie (de UCIS) als de prefect oordelen of maatregelen ingezet moeten worden. Hoewel er standaardpakketten zijn, verschilt het per dreigingsniveau of maatregelen vooraf vaststaan of dat een afweging nodig is gebaseerd op de specifieke omstandigheden van een situatie. Opvallend aan Italië is dat zij dus niet strikt gehouden zijn aan de dreigingsniveaus en maatregelen, maar dat er ook ruimte is voor maatwerk.

In Frankrijk beslist de minister van Binnenlandse Zaken of maatregelen worden ingezet. Het is niet bekend of Frankrijk gebruikmaakt van standaardpakketten of maatwerk per te beveiligen persoon. De minister oordeelt op basis van dreigingsanalyses en ontvangt advies van een commissie bij het bepalen van de inhoud van de maatregelen.

In België is het Nationaal Crisiscentrum bevoegd om te oordelen of maatregelen worden ingezet. Het NCCN maakt een dreigingsevaluatie op basis van informatie die zij van het OCAD en DJO ontvangt. Op basis van het dreigingsniveau, dat kan variëren van 1 tot 4, wordt bepaald welke maatregelen in een bepaalde situatie passend zijn.

In Denemarken beslist de PET, als verantwoordelijke organisatie binnen het stelsel van bewaken en beveiligen over de inzet van maatregelen.

In alle onderzochte landen vindt evaluatie van de maatregelen en de dreigingsanalyse plaats. Dat gebeurt in ieder geval als er nieuwe informatie beschikbaar is. Hetzelfde geldt voor het afbouwen van maatregelen.

Toezicht

Toezicht op het stelsel van bewaken en beveiligen wordt in de onderzochte landen op verschillende manieren geregeld. Frankrijk heeft een adviesorgaan ingesteld als onafhankelijk toezichthouder. Dit onafhankelijk orgaan kan zowel vooraf, niet-bindend advies uitbrengen over de bevoegdheden van inlichtingendiensten, als achteraf toezicht uitoefenen. Denemarken kent een parlementaire commissie die het doel heeft om toezicht te houden op de Deense inlichtingendiensten. De commissie adviseert de regering mondeling of schriftelijk over de behandelde aangelegenheden. In België zijn twee vaste comités verantwoordelijk voor het toezicht op de deelnemende partijen van het stelsel van bewaken en beveiligen, ook wat betreft de bescherming van persoonsgegevens. In Duitsland is externe controle geregeld via parlementair toezicht.

De enige instantie die geen officiële toezichthouder heeft in de vorm van commissies of autoriteiten, is Italië. Daar vindt toezicht plaats in de vorm van ministeriële verantwoordelijkheid. De minister van Binnenlandse Zaken is eindverantwoordelijk.

Inspiratie voor het (concept)wetsvoorstel eigenstandige bevoegdheden

Dit onderzoek is uitgevoerd om als inspiratie te kunnen dienen voor het (concept-)wetsvoorstel om eigenstandige bevoegdheden te creëren voor de taken op het gebied van bewaken en beveiligen in Nederland. Omdat de stelsels van bewaken en beveiligen in de onderzochte landen allen functioneren binnen de eigen maatschappelijke en juridische context van die landen, is het niet mogelijk om die stelsels, of zelfs maar specifieke onderdelen daarvan, één op één over te hevelen naar de Nederlandse situatie. Daarom hebben we een referentiemodel voor een stelsel van bewaken en beveiligen ontwikkeld met ijkpunten die voortkomen uit de bevindingen van het onderzoek. De ijkpunten in het model zijn ingevuld aan de hand van bruikbare voorbeelden van hoe dit in de onderzochte landen is vormgegeven. Het gaat daarbij om de volgende ijkpunten:

- Toegang tot het stelsel is adequaat
- Coördinatie tussen partijen is adequaat en rolverdeling is helder
- Er is een heldere juridische basis voor het verzamelen en delen van informatie
- Er is een heldere juridische basis voor de inzet van dwangbevoegdheden
- De dreigingsanalyse is adequaat/bruikbaar
- De evaluatie van maatregelen is effectief
- Het toezicht is eenduidig en doeltreffend

Hieronder worden deze ijkpunten van het referentiemodel voor een stelsel van bewaken en beveiligen beschreven en geven we voorbeelden van de wijze waarop een aantal onderzochte landen dit vormgeven en die daarbij als inspiratie kunnen dienen.

De toegang tot het stelsel is adequaat

Bij het vormgeven van de toegang tot het stelsel speelt kort gezegd het dilemma dat het vanuit efficiëntie-oogpunt niet gewenst is dat de drempel te laag is, maar aan de andere kant moeten bedreigde personen wel de weg naar het stelsel weten te vinden. België heeft wat dat betreft een treffende werkwijze. Als iemand aangifte doet wordt deze doorgezet naar het NCCN. Het NCCN beoordeelt de aangifte aan de hand van een dreigingsanalyse en maakt een inschatting van de te

nemen beveiligingsmaatregelen. Het NCCN kan ook op basis van andere signalen het beveiligingsproces in gang zetten.

Coördinatie tussen partijen is adequaat en rolverdeling is helder

Voor een adequate en efficiënte coördinatie is het van belang dat het aantal betrokken organisaties beperkt is. Tegelijkertijd kan belangrijke informatie en expertise bij veel verschillende organisaties berusten die relevant kunnen zijn voor de bewaken en beveiligingstaken. In België, Italië en in Duitsland (Nedersaksen) is één orgaan aangewezen dat coördineert. Dat komt in onze ogen toe aan die benodigde mate van doortastendheid, zonder in te hoeven leveren op kennis en expertise.

Er is een heldere juridische basis voor het verzamelen en delen van informatie

Bij informatieverzameling wil je enerzijds voldoende relevante informatie kunnen verzamelen en delen, anderzijds wil je geen onevenredige inbreuken maken op de persoonlijke levenssfeer. In Denemarken heeft de PET de bevoegdheid om zelf alle informatie te verzamelen. Daarnaast mag de PET informatie opvragen van bijvoorbeeld de lokale politie. Dit proces is met passende waarborgen omgeven.

Er is een heldere juridische basis voor de inzet van dwangbevoegdheden

Dwangbevoegdheden kunnen nodig zijn om belangrijke informatie te verzamelen, maar dit moet wel op een manier gebeuren waarbij de ingezette bevoegdheid noodzakelijk en proportioneel is. In Frankrijk zijn de dwangbevoegdheden die mogen worden ingezet duidelijk in de inlichtingenwet geregeld en is bepaald aan welke vereisten geautomatiseerde verwerkingen moeten voldoen en hoe informatie via andere organisaties kan worden verzameld.

De dreigingsanalyse is adequaat/buikbaar

De te nemen maatregelen moeten in verhouding staan tot het reële dreigingsniveau. Een te veel aan maatregelen is inefficiënt, terwijl te weinig maatregelen zorgen voor veiligheidsrisico's voor betrokkene. Om die reden is een adequate dreigingsanalyse van belang. In Denemarken is die taak toegewezen aan één organisatie die op basis van actuele en brede informatie een analyse uitvoert. Dat leidt tot de hoogste mate van accuraatheid. In België is er een organisatie in het leven geroepen die specifiek gaat over het coördineren van de dreigingsanalyse en het maken van de dreigingsinschatting. Op die manier komt de informatie van de verschillende betrokken partijen met elk hun eigen expertise (georganiseerde misdaad en terrorisme) op één plek bij elkaar.

De evaluatie van maatregelen is effectief

Periodieke evaluaties van de genomen maatregelen zijn van belang om het maatregelenpakket van een bedreigd persoon aan te laten sluiten bij zijn/haar gewijzigde werkelijkheid. Daarbij dient te worden voorkomen dat er te veel of te weinig wordt geëvalueerd. In België en Italië vindt evaluatie van de maatregelen in ieder geval plaats wanneer er nieuwe informatie beschikbaar is die van belang is voor de beveiligingssituatie van een persoon, bijvoorbeeld wanneer iemand wordt gearresteerd. Daarnaast wordt één keer in de drie maanden (België, Italië) of zes maanden (Italië) de casus van een bedreigde persoon besproken in een overleg.

Het toezicht is eenduidig en doeltreffend

Effectief toezicht is cruciaal voor het goed kunnen functioneren van het stelsel. Het dilemma daarbij is dat goed toezicht openheid vergt, maar het is mogelijk dat de aard van bepaalde informatie zich slecht tot dit principe verhoudt. Frankrijk en België hebben dat duidelijk geregeld. In Frankrijk is er een toezichthouder aangewezen die toezicht houdt op het stelsel als geheel. Er is daarnaast een onafhankelijke commissie ingesteld die adviseert over privacyvraagstukken bij de inzet van instrumenten door inlichtingendiensten. Deze commissie kan voorafgaand, niet-bindend advies uitbrengen. Ook kan de commissie achteraf toezicht uitoefenen. België heeft ervoor gekozen het toezicht op de deelnemende partijen aan het stelsel van bewaken en beveiligen door twee vaste Comités te laten uitoefenen.

Bezuidenhoutseweg 161, 2594 AG Den Haag • **T** +31 (0) 6 39 27 85 33
E info@hooghiemstra-en-partners.nl • www.hooghiemstra-en-partners.nl
ING Bank NL49INGB0008938076 • **KvK** 73390356 • **BTW** 8595.06.447.B01